

ARVIOINTIKERTOMUS 2023

TARKASTUSLAUTAKUNTA 2.5.2024

SISÄLLYS

1	Puheenjohtajan katsaus	2
2	Kaupunginhallituksen vastine vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin	3
	Kaupunginhallitus	3
	Nuoriso- ja liikuntavaliokunta	3
	Tekninen valiokunta	3
3	Kaupungin talouden analyysi	6
4	Valtuuston asettamien vuositavoitteiden toteutuminen	10
	5.1 Kaupunginhallitukselle asetetut vuositavoitteet	10
	5.2 Sivistysvaliokunnan vuositavoitteet	11
	5.3 Nuoriso- ja liikuntavaliokunnan vuositavoitteet	13
	5.4 Teknisen valiokunnan vuositavoitteet	14
5	Konserniyhteisöt ja omistajaohjaus	15
	Kaupungin toiminnan tuloksellisuuden arviointi	16
8.	Allekirjoitukset	19

1 Puheenjohtajan katsaus

Kuluvan valtuustokauden kolmas tarkastuslautakunnan arviointikertomus on lähdössä kaupunginvaltuustolle. Kuten edellisissä puheenjohtajan katsauksissa totesin, maailman tilanteen olevan monin tavoin uhkaava, on sama todettava edelleen. Ukrainassa käytävä sota ei ole päättymässä ja ukrainalaisten pakolaisten määrä Suomessa ja siten myös Huittisissa on kasvamassa. Monet tuntemani ukrainalaiset ovat kiitelleet huittislaisten antamaa apua ja suhtautumista heihin.

Suuri muutos kuntatalouteen aiheutui sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä palo- ja pelastustoimen siirtymisestä Satakunnan Hyvinvointialueelle. Muutos vähensi huomattavasti toiminnan kuluja, tuottoja, verotuloja ja valtionosuuksia.

Takana ja arvioitavana on ensimmäinen supistuneen kuntatalouden vuosi. Vuoteen 2022 verrattuna verotulot pienenevät 43,5 % ja valtionosuudet 65,2 %. Toiminnan tuotot vähenivät noin 18,8 %. Toimintakulut vähenivät vastaavasti noin 56,1 %. Lopputulena tilikauden ylijäämä konsernitason oli kuitenkin arvioitua parempi, noin 3,5 miljoonaa euroa.

Kaupungin investointimenot vuonna 2023 olivat noin 14,7 milj. euroa. Suurin investointikohde oli uusi koulu, noin 10 milj. euroa. Konsernitason Huittisten kaupungilla oli vuoden lopussa lainaa 3329 euroa/asukas eli noin 600 euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Uusia investointikohteita nostetaan edelleen esille, vaikka on huomattava, että suhteellinen velkaantuminen on ylittänyt suositellun raja-arvon.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämä ja viime vuosien kumulatiivinen ylijäämä antavat positii-visen kuvan kaupungin taloudesta. Myönteistä kehitystä kuitenkin uhkaa infran valtaisa korjausvelka (vesi- ja viemäriverkoston saneeraus-

tarve, katujen kunnossapito). Myös käyttötalouden kustannukset ovat nousemassa edelleen. Hyvinvointialueen taloudellinen tilanne on huolestuttava ja edellyttää valtion toimenpiteitä, joista saattaa aiheutua kuntien valtionosuuksien uutta tarkastelua.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tulee arvioida valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumaa sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Toiminnallisten tavoitteiden asettelu ja sitä myöden toteutuksen arviointi on eräiltä osin ollut vaikeaa. Mittareiden tarkoituksenmukaisuutta ja täsmällisyyttä tulee kehittää ja tarkastuslautakunta on tässä tarkastuskertomuksessa antanut muutamia esityksiä.

Tarkastuslautakunta on aktiivisesti seurannut kaupunginhallituksen ja valiokuntien päätöksentekoa. Tärkeimmistä tai muuten huomionarvoisista päätöksistä on kokouksissamme raportoitu ja niistä on keskusteltu. Päätöksistä ja päätösten vaikutuksista on mielestäni keskusteltu kuntalaisten näkökulmasta, jota tapaa pidän erittäin tärkeänä. Hallintokuntien viranhaltijoita on kokouksissamme kuultu vuoden 2023 toiminnasta ja talouden tilanteesta sekä myös kulloinkin ajankohtaisista asioista.

Puheenjohtajana kiitän tarkastuslautakunnan jäseniä, tilintarkastusyhteisöä, vastuullista tilintarkastajaa ja kaikkia kaupunkimme viranhaltijoita. Lautakunnan kuultavina olleet viranhaltijat ovat antaneet selkeitä vastauksia sekä lautakunnan että tilintarkastajan esittämiin kysymyksiin.

Matti Forsman
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2 Kaupunginhallituksen vastine vuoden 2022 arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin

Kaupunginhallitus antoi valtuustolle vastineensa arviointikertomuksessa esitettyihin havaintoihin ja valtuusto käsitteli vastineet kokouksessaan 18.9.2023.

Vuoden 2022 arviointikertomuksessa nostettiin esille, että tarkastuslautakunnan ei ollut mahdollista arvioida kaikkien tavoitteiden toteutumia. Tämä johtui mittareiden puutteesta. Kaupunginhallitusta pyydettiin raportoimaan näiden tavoitteiden toteumat.

Kaupunginhallitus

Tavoite

Uusien yritysten perustamisen ja yritysten kehittämisen tukeminen.

Vastineessa todetaan, että tilinpäätöksessä arviointikriteerinä on kappalemäärät sekä yrityksissä että kehittämistoimissa. Yritysten määrä ja kehittämistoimet on raportoitu, mutta vertailun ja tavoitearvon puuttuessa onnistumisia on vaikea arvioida. Uudessa strategiassa ja toimintasuunnitelmassa tavoiteasetantaa on kehitetty.

Nuoriso- ja liikuntavaliokunta

Tavoite

Nuorten päihdeidenkäytön vähentäminen.

Tarkastuslautakunta on nostanut esille, että päihdeiden käytöstä mainitaan vain kaikkien toimintamuotojen päihhteettömyys. Vastineessa todetaan, että nuoriso- ja liikuntapal-

veluiden kaikessa toiminnassa on nollatoleranssi mikä tarkoittaa, että mahdolliseen toiminnassa esiintyvään päihdeilmiöön puututaan välittömästi ja tarvittaessa valvontaa lisätään.

Tavoite

Yhdenvertaisten toiminta- ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

Tarkastuslautakunta on nostanut esille, että mittarina oli erilaisia määriä ilman raja-arvoja. Vastineessa todetaan, että toteumaa verrattiin edellisen vuoden (2021) toteutuneisiin määriin. Johtopäätöksenä todettiin, että koronarajoitusten poistuminen vuonna 2022 lisäsi osallistujamääriä. Tavoiteasetantaa kehitetään tuleville vuosille.

Vastineessa myös todetaan, että ”Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostosta” saadaan Satakunnan kumppanuusverkostossa mukana oleville kunnille yhteneväiset mittarit, joiden pohjalta voidaan saada tietoa kehityksestä ja vertailutietoa kuntien välillä.

Tekninen valiokunta

Tavoite

Terveelliset ja turvalliset toimitilat

Tarkastuslautakunta on nostanut esille, että olisi mielekästä raportoida moniko sisäilmailmoituksista on ollut aiheellisia ja moniko on onnistuttu ratkaisemaan, sen sijaan, että raportoitaisiin ilmoitusten lukumäärä ja työryhmän kokoontumiset. Vastineessa todetaan, että sisäilmaongelmat ovat yleisiä ilmoitusten syitä ja niiden ratkaiseminen tai aiheellisuuden arviointi ei ole yksiselitteisesti raportoita-

vissa. Tutkimukset ja selvitykset ovat dokumentoitavissa, mutta kokemukset ovat yksilöllisiä. Uudessa strategiassa ja tavoiteasetannassa ei ole vastaavaa mittaria ja tavoiteasetantaa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että valtuustolle toimitetussa vastineessa on lisätietoa niiden tavoitteiden osalta, joita ei ollut mahdollista tilinpäätöksestä tulkita. Tarkastuslautakunta haluaa kuitenkin nostaa esille, että vastineessa ei ole otettu kantaa kohtaan kaksi kaikilta osin. Kohdassa kaksi tarkastuslautakunta esitti, että talousarvion tavoiteasetannassa tulisi ottaa huomioon, että kaikilla tavoitteilla olisi arvioitavat mittarit.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunnan tehtävä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lisäksi tehtävä on arvioida, onko kaupungin toiminta ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista. Tämä arviointikertomus koskee vuotta 2023 ja sisältää tarvittavilta osin koko kaupunkikonsernin toiminnan ja tuloksellisuuden arvioinnin.

Tarkastuslautakuntaan valittiin kuntavaalien jälkeen seuraavat jäsenet:

Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Matti Forsman, pj.	Maiju Honkonen
Salla Hahko, vpj.	Pekka Pirttikoski
Urho Kojo	Terttu Koivuniemi
Vesa Jalonen	Helvi Sairanen
Mervi Suoranta	Pekka Kankaanpää
Anne Kiviranta	Mika Henttonen
Jaakko Petelius	Marjut Peltola
Sirpa Honkanen	Arto Viitanen
Miia Aittomäki	Rami Kärki

Tilintarkastajan toiminta

Kaupungin tilintarkastusyhteisönä toimi tilikaudella 2023 BDO Auditor Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Aino Lepistö, joka toimi myös tarkastuslautakunnan sihteerinä.

Tarkastuslautakunta seurasi tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista. Tilintarkastaja esitteli lautakunnalle tarkastussuunnitelmansa ja raportoi tarkastuslautakunnalle tilikautta 2023 koskevista havainnoista.

Sidonnaisuuksien valvonta

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu valvoa luottamus henkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Lautakunta käsiteli ja saattoi valtuustolle tiedoksi tilikaudella 2023 sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Arviointityö tilikaudella 2023

Tarkastuslautakunta on käsitellyt kuntalain ja tarkastussäännön edellyttämiä asioita tilikaudelta 2023 erikseen hyväksytyyn työohjelman ja kokousaikataulun mukaisesti. Tarkastuslautakunta on saanut selvitykset eri tehtäväalueiden johtavilta viranhaltijoilta toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt tilikauden aikana kunnassa laadittuihin toiminnan ja talouden raportteihin sekä tilinpäätökseen. Jäsenille on toimitettu kunnan eri toimielinten pöytäkirjat luettavaksi erikseen päätetyn työnjaon mukaisesti. Tarkastuslautakunnan jäsenillä on ollut mahdollisuus raportoida toimielinten päätöksiin liittyvistä havainnoistaan lautakunnan kokouksissa.

Tarkastuslautakunta toteaa arvioinnissaan olevan seuraavat esteellisyydet:

Miia Aittomäki: Tekninen valiokunta.

3 Kaupungin talouden analyysi

Tilikauden ylijäämä oli kaupungissa 3,4 milj. euroa ja konsernissa 3,5 milj. euroa.

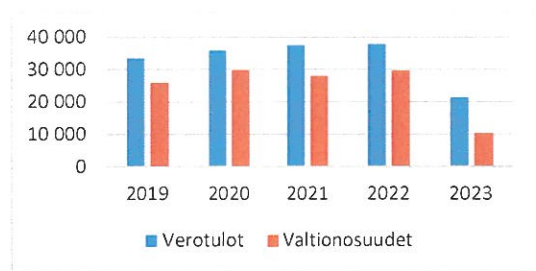
Toimintatuottoja kertyi vähemmän kuin edellisvuonna. Tuotot olivat 9,3 milj. euroa. **Toimintakulut** vähenivät 43 miljoonaa euroa olleen yhteensä 33,6 milj. euroa. **Toimintakatteeksi** muodostui -24,2 miljoonaa euroa, mikä oli 40,9 milj. euroa edellisvuotta parempi.

Sekä toimintatuottojen että -kulujen osalta muutos johtuu pääasiallisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä palo- ja pelastustoimen siirtymisestä Satakunnan Hyvinvointialueelle. Tuotoista muutos näkyy erityisesti maksutuotoissa sekä tuissa ja avustuksissa. Toimintakulujen osalta suurin muutos on palkkakulujen väheneminen sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilöstön siirryttyä hyvinvointialueen palvelukseen sekä asiakaspalveluiden ostojen ja palveluseteleiden ostojen vähentyminen.

Seuraavasta kuviosta nähdään **verotulojen** ja **valtionosuuksien** kertymä viiden vuoden seurantaajaksolla. Verotulot pienenevät 43,5 % vuodesta 2022, ja valtionosuuksia saatiin 65,2 % vähemmän kuin vuonna 2022. Valtion koronatuotot on kirjattu 2021, 2022 ja 2023 tuloslaskelman toimintatuottojen alakohtaan ”*tuot ja avustukset*”, mikä on huomioitava vertailussa vuoteen 2020, jolloin ne näkyivät valtionosuuksien erässä tuloslaskelmalla. Myös verotulojen ja valtionosuuksien kertymään vaikuttaa sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueille.

Verotulot pienenevät euromääräisesti 16,4 milj. euroa edellisvuodesta kertymän ollessa yhteensä 21,4 milj. euroa. Tuloveroprosentti vuonna 2023 oli 8,36 % kun vuonna 2022 se oli

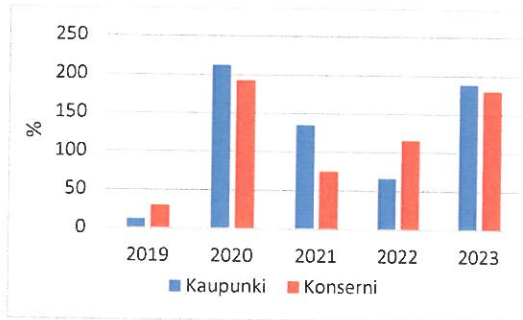
21 %. Tuloveroprosentti vuonna 2023 muodostui vuoden 2022 tuloveroprosentista vähennettynä samalla prosenttiyksikömäärällä kaikissa kunnissa. Myös tämä poikkeus liittyy sote-uudistukseen. Valtionosuuksiin kirjattiin 19,4 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna, yhteensä 10,4 milj. euroa. Valtionosuuksien väheneminen on myös sote-muutoksesta johtuva.

Kaupungin verotulot ja valtionosuudet vuosina 2019–2023 (tuhatta euroa)

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka kulujen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Tulorahoitusta ovat pääasiassa toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet.

Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden **poistojen** suuruinen. Seuraavasta kuviosta nähdään, miten vuosikate on kattanut poistot (%) viimeisen viiden vuoden aikana. Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan/konsernin tulorahoituksen olevan riittävä.

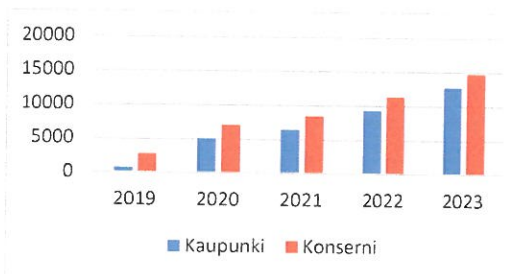

Vuosikate %:a poistoista vuosina 2019-2023

Tilikaudella 2023 vuosikate kaupungissa kattoi poistot 189-prosenttisesti ja konsernissa 180-prosenttisesti.

Vuoden 2023 investointimenot olivat yhteensä 14,7 milj. euroa. Tästä merkittävimpänä yksittäisenä investointikohteena uusi koulu, jonka investointimenot olivat 10 milj. euroa. Uuden koulun käyttöönoton myötä myös kaupungin poistot tulevat kasvamaan, jolla on vaikutusta vuosikatteeseen.

Seuraavasta kuviosta nähdään, millaiseksi kaupungin ja konsernin kumulatiivinen ylijäämä on muodostunut viimeisen viiden vuoden ajanjaksolla.

Kumulatiivinen ylijäämä kaupungissa ja kaupunkikonsernissa vuosina 2019–2023 (1000 euroa)

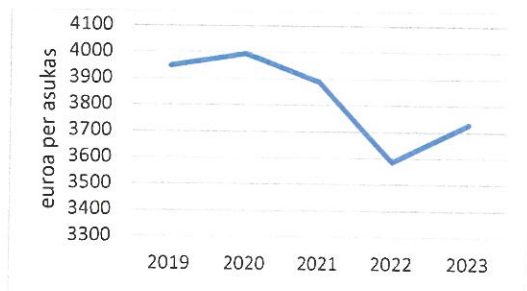
Tilikauden tuloksen jälkeen kaupungin taseessa on 12,8 milj. euroa kertynyttä ylijäämää (1325 euroa/asukas) ja konsernissa 14,6 milj. euroa (1513 euroa per asukas).

Laina- ja leasingkannan kehitys

Pitkäaikaista lainaa nostettiin vuonna 2023 11 milj. euroa. Tilinpäätöspäivänä lainamäärä oli vuonna 2023 7,8 milj. euroa suurempi kuin vuonna 2022. Lainaa oli vuoden lopussa 3 104 euroa per asukas (2 274 euroa v. 2022). Konsernitasolla lainaa oli vuoden lopussa 3 329 euroa per asukas (2 753 euroa v. 2022).

Myös vuokra- ja leasingvastuut kasvoivat kaupungissa ja konsernissa. Laina- sekä vuokra- ja leasingvastuita on hyvä tarkastella nimenomaan konsernitasolla, koska asukkaat osallistuvat kaikkien konsernin lainojen ja muiden rahallisten vastuuden maksuun huolimatta siitä, että osa palveluista toteutetaan yhtiöiden kautta.

Seuraava kuvio näyttää, kuinka paljon konsernilla on lainaa ja vastuita asukasta kohden. Kehitys edelliseen tilikauteen asti on ollut laskeva, mutta kääntyi vuonna 2023 nousuun. Syy trendin muutokseen on lainanotto kouluinvestointia varten.

Laina- sekä vuokra- ja leasingvastuut konsernissa vuosina 2019–2023, euroa per asukas

Muut tunnusluvut

Omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat tunnuslukuja, joiden avulla voidaan tarkastella talouden kehitystä kokonaisuutena.

Kunnan omavaraisuusaste kuvaa oman pääoman suhdetta koko pääomaan. Tunnusluvun tulisi olla yli 50 %. Omavaraisuusaste parani päättyvänä kautena hieman, prosentti oli 54,7. Myös konsernitason tunnusluku parani päättyneellä tilikaudella 2023.

Tunnusluvut	2019	2020	2021	2022	2023
Kaupunki					
Omavaraisuusaste	47	49	51	55	55
Suhteellinen velkaantuneisuus	54	52	48	44	85
Konserni					
Omavaraisuusaste	44	46	48	50	54
Suhteellinen velkaantuneisuus	54	51	48	45	85

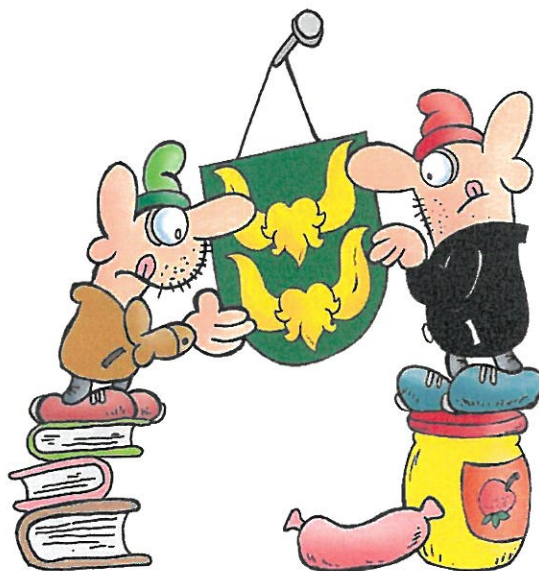
Omavaraisuusasteen ja suhteellisen velkaantuneisuuden kehitys vuosina 2019-2023.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri osuus kunnan tilikauden käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun raja-arvo on 50 prosenttia, jonka alapuolella olisi tarpeen pysyä. Tämä tunnusluku heikkeni vuonna 2023. Heikentyminen johtuu sote-uudistuksen takia laskevista tuottoapuoleista sekä ulkopuolisen velan kasvusta.

Kaupunginvaltuuston hyväksymä sitovuustaso on toimielinkohtainen ulkoinen toimintakate.

	TA	TP	Erotus	Tot-%
Kaupunginhallitus	5 103 405	4 554 307	549 098	89,2
Sivistysvaliokunta	15 577 664	15 612 978	-35 314	100,2
Nuoriso- ja liikuntavaliokunta	471 774	387 707	84 067	82,2
Tekninen valiokunta	3 817 835	3 611 430	206 405	94,6

Tarkastuslautakunta toteaa, että tulevaisuudessa taloudelle luo paineita yleinen kustannustason nousu sekä tuottopuolen heikentyminen. Myös merkittävä korjausinvestointien korjausvelka luo talouteen paineita. Lisäksi tulevista taloudellisista riskeistä tulee nostaa esiin hyvinvointialueelle vuokrattavat sote- ja pelastuskiinteistöt. Erityisesti sote-kiinteistöjen osalta on olemassa riski, että hyvinvointialue päättää palveluverkkoselvityksen pohjalta olla vuokraamatta kaikkia toimitiloja, jolloin kaupungin vuokratuotot laskevat.

Tarkastuslautakunnan arviointi talouden kehityksestä

Kaupungin tilikauden tulos vuonna 2023 toteutui 2 milj. euroa talousarviota parempana. Tulevina suunnitelmavuosina tilikauden tuloksen kehitys on kuitenkin laskeva ja suunnitelma-
vuosina 2024 ja 2025 tulos olisi tappiollinen.

Kaupungin toimintakate parani 40,9 milj. euroa. Kulujen lasku oli 56,2 % ja tuottojen lasku 18,8 %. Tässä tulee huomioida, että sosiaali- ja terveystalouden sekä palo- ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle on vaikuttanut erityisesti kulujen laskuun, jonka takia toimintakate paranee. Toimielimistä sivistysvaliokunta ylitti talousarviossa vahvistetun sitovan ulkoisen toimintakatteen. Ylityksen osalta voidaan todeta sen olevan vain 35.000 euroa.

Laina- sekä vuokra- ja leasingkanta asukasta kohden kehittyi heikompaan suuntaan. Investointeja varten otettiin uutta pitkäaikaista lainaa. Omavaraisuusaste oli kaupungin osalta sama kuin vuonna 2022, mutta konsernin osalta se kehittyi parempaan suuntaan. Suhteellinen velkaantuneisuus kuitenkin heikentyi eikä sen odoteta tulevina vuosina kehittyvän merkittävästi parempaan suuntaan.

Koska sosiaali- ja terveydenhuolto sekä palo- ja pelastustoimi ovat siirtyneet osaksi hyvinvointialuetta vuoden 2023 alusta, vuosia vertailtaessa on huomioitava sekä kustannuksissa että tulo- ja menoissa tämä muutos. Tulevina vuosina 2024 ja 2025 verotulojen ja valtionosuuk-
sien odotetaan olevan hyvällä tasolla, mutta pidemmällä aikavälillä näiden osuus kunnan tulo- ja menoista tulee laskemaan. Epävarmuustekijöinä tulevassa kehityksessä tulee edelleen ottaa huomioon Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen Ukrainassa, sekä yleisen kustannustason nousu. Taloussuunnitelmassa vuodet 2024 ja 2025 ovat alijäämät.

Huittisten kaupungilla on vuonna 2022 valmistunut kaupunkistrategia ”Huittisten kaupungin strategia 2030”, joka toimii hyvänä kaupungin toiminnan suunnittelun ohjenuorana. Kaupungin edunvalvontaan tulee panostaa, ja tämän kannalta on positiivista edunvalvontasuunnitelman valmistuminen vuonna 2023.

Kuntalain 1 luvun 1 §:n mukaan on kunnan tehtävä edistää asukkaidensa hyvinvointia. Laissa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta määritellään 15 §:ssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosasta. Tätä kutsutaan nimellä Hyte-kerroin. Hyte-kerroin muodostuu erilaisista mittarista, ja tarkoittaa käytännössä, että osa kuntien valtionosuudesta muodostuu kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden mukaan. Tarkastuslautakunta haluaakin nostaa esille, että kunnan tavoiteasetannassa ja toiminnassa tulee kiinnittää huomiota kuntalaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, sillä se vaikuttaa myös kuntien valtionosuuden suuruuteen.

Huittisten kaupunkistrategia on luotu edistämään myös hyvinvointityön tukemista. Hyvinvoinnin edistämistyöhön liittyen kerran valtuustokaudessa laaditaan laaja hyvinvointikertomus ja vuosittain hyvinvointiraportti. Nämä asiakirjat tukevat Hyte-kertoimeen vaikuttavia tavoitteita. Huittisten kaupunginhallitus on myös hyväksynyt 1.1.2023 alkaen toimivat hyvinvointiryhmät. Hyvinvointikertomus arvioidaan valtuustokauden lopuksi.

4 Valtuuston asettamien vuosita- voitteiden toteutuminen

Valtuusto asetti vuoden 2023 talousarviossa tavoitteita kaupunginhallitukselle, sivistysvaliokunnalle, nuoriso- ja liikuntavaliokunnalle sekä tekniselle valiokunnalle.

Arvio tavoitteiden toteutumisesta esitetään taulukoissa. Tilinpäätöksestä näkee, mitä tavoitteiden toteutumisesta on raportoitu. Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi perustuu kyseiseen tilinpäätösinformaatioon.

Tavoite toteutui	T
Tavoite toteutui osittain: vähintään puolet tavoitelluista tuloksista saavutettiin.	O
Tavoite ei toteutunut: tavoite ei toteutunut, tai vain alle puolet tavoitelluista tuloksista saavutettiin.	E
Tavoitetta ei arvioitu: Esim. mittaustulokset valmistuvat myöhemmin, tavoite tai toteutumisesta raportointi on epäselvä tai tavoitetta ei ole tarvetta arvioida muusta syystä.	X

5.1 Kaupunginhallitukselle asetetut vuosita- voitteet

Valtuusto asetti kaupunginhallitukselle yhteensä 23 vuositavoitetta.

Kaupunginhallitus	
Nostetaan hyvinvointityö näkyväksi kaupungin toiminnassa	T
Kuntalaisten osallistaminen nettisivu-uudistukseen	T
Matkailutie Taikayön kehittäminen	T
Valokuituverkon saatavuuden parantaminen	T
Kouluille kouluruokadiplomeja, joissa oppilaat pääsevät mukaan kouluruokailun kehittämiseen	E
Seutukaupunkien yhteinen korkeakoulustrategia	T
Asettautumispalveluiden kehittäminen	O
Yritysten osaajatarpeiden tukeminen	E
Nuorten työpajan ja koulutuksen järjestäjien yhteistyön tiivistäminen	T
Alueellisen kehittämistyön vahvistaminen	T
Hankintojen kehittäminen	E
VT2 Risteysalueen suunnitelmien ja toteutuksen edistäminen	T
TE-palvelu uudistuksen valmistelu	T
Sijoittaminen Satakunnan kasvurahastoon	E
Tuetaan työntekijöiden ja työyhteisöjen työhyvinvoinnin kehittämistä	E
Henkilöstöstrategialla varmistetaan veto- ja pitovoima sekä osaamisen kehittyminen tulevaisuuden palvelutarpeeseen	E
Kyberuhkiin varautuminen	X
Hyvinvointialueen palvelurakenteeseen vaikuttaminen	T

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2023

Osallistavan budjetin kautta kestävän kehityksen edistäminen	T
Hävikin määrän vähentäminen ruokapalveluissa	T
Kaupunki on hyvä ympäristö järjestää tapahtumia	T
Helppokäyttöiset ja markkinointia tukevat verkkosivut	E
Edunvalvontakohteiden näkyväksi tekeminen	T

Elinvoimapaaluilla on merkittävä rooli kaupungin organisaatiossa. Vuoden 2025 alusta tulee voimaan uusi hallinnon uudistus, jossa työllisyyspalveluiden järjestäminen siirtyy valtiolta kunnille. Sopimus- ja järjestämissuunnitelma Rauman, Euran, Eurajoen ja Säkylän kanssa on hyväksytty valtuustossa.

Työllisyys Huittisissa on hyvä. Työttömyysprosentissa ei ollut merkittävää muutosta, kun keskiarvo nousi vuoden 2022 6,1 %:sta 6,5 %:iin vuonna 2023. Yhtenä kaupungin tavoitteena oli, että työmarkkinatukea saaneiden asiakkaiden työllistyminen olisi parempi kuin vuoden 2022 toteuma. Tämä ei ole toteutunut. Korjaavina toimenpiteinä on aloitettu keskustelut hyvinvointialueen ja TE-toimiston kanssa, sekä kaupunki tulee ottamaan yhteyttä uusiin yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneisiin. Työllistyminen on tärkeää kaupungin elinvoimaisuuden kannalta.

Elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kunnan toimenpiteitä on ollut alueellisen yhteistyön vahvistaminen ja edunvalvontatoimenpiteiden kehittäminen. Edunvalvontasuunnitelma on valmistunut vuonna 2023.

Yllä olevista toiminnan ja talouden vuositavoitteista ei voitu arvioida kyberuhkiin varautumista, sillä raportoitu toteuma ei kerro siitä onko tietoturvan taso parantunut.

Vaikka tavoite nuorten työpajan ja koulutuksen järjestäjien yhteistyön tiivistämisestä on toteutunut, halutaan nostaa esille, että tavoitteen toteuman tarkoituksenmukaisemman arvioinnin kannalta olisi hyödyllistä esittää työpajaan osallistuvien nuorien kokonaismäärä sekä arvioitavana että edellisenä vuonna.

Vaikka tavoitteet koskien työntekijöiden hyvinvoinnin ja työyhteisöjen työhyvinvoinnin kehittämistä sekä henkilöstöstrategiaa koskien eivät ole toteutuneet, haluaa tarkastuslautakunta kuitenkin nostaa esiin Eduhouse -koulutusjärjestelmän käyttöönoton syksyllä 2023, jonka avulla mahdollistetaan henkilöstön kouluttaminen ja kouluttautumisen kytkeminen osaksi henkilöstösuunnittelua. Tästä huolimatta on kuitenkin tärkeää, että henkilöstöstrategia saatetaan loppuun.

5.2 Sivistysvaliokunnan vuositavoitteet

Valtuusto asetti sivistysvaliokunnalle seitsemän vuositavoitetta.

Sivistysvaliokunta	
Opiskeluhuollon toimivuus vähintään samaa tasoa kuin ennen sote-uudistusta	X
Kasvatus- ja opetuspalveluihin toimiva yhdyspinta rakennettu hyvinvointialueelle	T
Oppilas- ja opiskelijakuntien ottaminen mukaan osallistavaan budjetointiin	T
Kasvatus- ja opetuspalveluiden rekrytointien varmistaminen, osana kaupungin henkilöstöstrategiaa	O
Lukion kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin vahvistaminen siten, että kansainvälisten	T

opiskelijoiden määrä nousee kuluvalle valtuustokaudella 15 opiskelijaan/ikäluokka (lv 2022-2023 aloitti 9 kv opiskelijaa)	
Ajantasaisen tiedon tuottaminen päättäjille ja kuntalaisille perusopetuksen palvelutarpeista ja tiloista. Lähtökohtana perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma 2030 (kv 16.11.2020 §44). Tavoitteena oli henkilöstösuunnitelman laatiminen 2030.	E
Ideoidaan ilmasto- ja ympäristötietoutta lisääviä toimia ja tempauksia kouluihin ja päiväko-teihin	T

Vuonna 2023 kaupungille on palkattu hyvinvointikoordinaattori, jonka rooli on tärkeä alueellisen yhteistyön toteuttamisessa ja hyvinvoinnin edistämässä. Hyvinvointikoordinaattorin rooli liittyy vahvasti myös kunnan elinvoimaisuuteen sekä ennaltaehkäisevään toimintaan koskien muun muassa nuorten väkivaltaisuutta. Poliisi on käynyt puhumassa yläkoululla liittyen väkivaltatapahtumiin, ja tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomioita juuri ennaltaehkäisevän toiminnan tarpeeseen.

Koska hyvinvointiraportti ei ollut vielä saatavilla vuoden 2023 arviointikertomusta laadittaessa, tarkastuslautakunta esittää toiveen hyvinvointiraportin valmistumisesta keväällä 2025 sellaisessa aikataulussa, että se on mahdollista ottaa huomioon arviointikertomuksen laadinnassa.

Ukrainalaisten lapsien valmistavan opetuksen ryhmät toimivat vielä keväällä 2023. Kustannuksiin saadaan takautuvasti valtionosuutta.

Alakouluja koskeva uusi palveluverkkoselvitys on käynnistynyt vuonna 2023. Selvitys tähtää vuoteen 2030. Merkittävä kunnan investointi,

joka liittyy sivistysvaliokunnan alaiseen toimintaan, on uusi koulu. Sen valmistuminen tapahtui vuoden 2024 puolella.

Sivistyksen toimialaan liittyvänä uutena asiana kaupunkiin perustettiin vuonna 2023 yksityinen lastensuojelulaitos. Vaikka laitos on yksityisomisteinen, tulee kunnan järjestää täällä opetus. Tähän liittyvä kustannusten lasutus tapahtuu viiveellä.

Sivistysvaliokunta ylitti valtuustoon nähden sitovan ulkoisen toimintakatteen. Ylitys oli kokonaisuutena arvioiden pieni ja sekä tuotot että kulut ylittyivät. Tuotot ylittyivät talousarviosta kansalaisopiston maksutuottojen sekä varhaiskasvatuksen ja musiikkiopiston myyntituottojen osalta. Kulujen osalta ylitystä tuli henkilöstökuluista ja kuljetuskustannuksista. Toisaalta säästöä saatiin aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden sekä lasten kotihoidon tuen osalta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää edelleen huomiota kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toiminnallisten tavoitteiden puuttumiseen, josta oli maininta jo vuoden 2022 arviointikertomuksessa.

5.3 Nuoriso- ja liikuntavaliokunnan vuosita- voitteet

Valtuusto asetti nuoriso- ja liikuntavaliokun-
nalle yhdeksän vuositavoitetta.

Nuoriso- ja liikuntavaliokunta	
Huittisten nuorisotiloissa on aktiivista toiminta	E
Etsivä nuorisotyö tekee yhä vaikuttavampaa ohjaustyötä eri elämäntilanteissa olevien nuorten parissa	E
Huittisten uimatiloissa on aktiivista toimintaa	T
Yhdistysten, yritysten ja kunnan yhteinen liikuntatarjonta muodostaa kuntalaisia hyvin palvelevan kokonaisuuden. Tätä tavoitetta varten käynnistetään hyvinvointiverkoston työskentely	T
Nuoriso- ja liikuntapalveluiden toimijoilla toimiva yhdyspinta rakennettu hyvinvointialueelle	E
Nuoria kuullaan heitä koskevista asioissa	O
Nuoriso- ja liikuntapalveluiden rekrytointien varmistaminen, osana kaupungin henkilöstöstrategiaa ja nuoriso- ja liikuntapalveluiden toimenpideohjelmaa	T
Osa liikuntavälineitä on jo saatavilla lainauspalveluina. Selvitetään liikuntavälineiden monipuolistamisen mahdollisuutta	E
Nuorisotilalla ruokahävikkiä vähentävät ohjeistukset päivitetään (käyttäjärjestys ja pakastusohjeet)	E

Useat nuoriso- ja liikuntavaliokunnan alaisista toiminnallisista tavoitteista jäivät toteutumatta. Kävijämäärät nuorisotiloissa ovat laskeneet ja etsivän nuorisotyön osalta vähemmän nuoria saatiin ohjattua eteenpäin nuorten tarvitsemien palvelujen piiriin. Tavoitteiden toteutumatta jäämisellä voi olla yhteys henkilöstömuutoksiin ja irtisanoutumisiin vuonna 2023, joiden jälkeen uutta henkilöstöä

ei ole saatu rekrytoitua tarvittavalla tavalla. Tarkastuslautakunta haluaakin nostaa esille, että osaavan henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on tärkeää kaupungin taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseksi.

Tarkastuslautakunnan mielestä molempien nuorisotilojen, Huittisten nuorisoklubin ja Vampulan nuokkarin, kävijämääriä olisi mielekästä seurata omina yksiköinä.

Liikuntavälineiden lainaustarvetta ei ole aktiivisesti selvitetty kuntalaisilta. LIPAKE-liikuntapalveluketjuun ei ole saatu nimettyä vastinparreja.

Uimatilojen kävijämäärä oli vuonna 2023 hyvä, ja se nousi vuodesta 2022 yli 8000:lla kävijällä. Uimatiloissa ollut normaalia pidempi kesäsulku johtuen tulvavahingoista toi säästöä palvelujen ostojen osalta. Tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille, että myös molempien uimatilojen kävijämääriä olisi mielekästä seurata omina yksiköinä.

Nuorten osallistumisaktiivisuus valiokuntien kokouksiin, joissa nuorisovaltuustolla on edustus, on pääsääntöisesti ollut hyvä. Aktiivinen osallistuminen lisää nuorten vaikuttamismahdollisuuksia. Vain osallistumisaktiivisuus nuorisovaltuuston kokouksiin jäi alle tavoitetasen.

Nuoriso- ja liikuntavaliokunnan osalta on positiivista liikuntaryhmien osallistujamäärien kasvu, sekä otteluiden ja turnauksien määrän lisääntyminen, joka tuo kaupungille myös lisää salinkäyttömaksuja.

5.4 Teknisen valiokunnan vuositavoitteet

Uutena viranhaltijana vuonna 2023 aloitti tekninen johtaja Seija Holmi.

Valtuusto asetti tekniselle valiokunnalle seitsemän vuositavoitetta.

Tekninen valiokunta	
Elämystorin rakentaminen	T
Terveyskeskuksen vanhan osan ja Selvinlinnan korjaussuunnittelu	O
Kunnostustoimenpiteiden kohdistaminen huono- ja erittäin huonokuntoisiin katuihin huomioiden vesihuoltoverkoston saneeraustarve	E
Asemakaavojen ajanmukaisuuden selvittäminen	T
Selvitys sote-/pela-kiinteistöjen omistusjärjestelyistä	T
Toimintavarma vesihuolto, suunnittelut ja oikein kohdenneet saneeraukset	T
Aurinkopaneelit asennetaan pilottikohteeseen	O

Huonokuntoisia ja erittäin huonokuntoisia katuja oli tavoitteena kunnostaa 500 metrin matkalta. Tavoitteesta jäätiin, sillä peruskorjaus toteutui vain 300 metrin matkalta. Pohjustustöitä on kuitenkin toteutettu 730 metrin matkalle. Tarkastuslautakunta haluaa myös nostaa esille, että kaupungilla on merkittävä korjausvelka huonokuntoisen katuverkoston osalta, ja haasteita on ollut vesihuollon infran suhteen. Vesihuollon infran äkilliset rikkoutumiset vaativat välittömästi toimenpiteitä, jolloin resurssit ovat poissa muusta toiminnasta.

Uudelle alakoululle rakennettiin valmius aurinkopaneelien asennukselle, mutta talousarvioissa ei kuitenkaan ollut varausta toteuttaa aurinkopaneelien asennusta.

Elämystorin kustannukset ylittivät budjetoidun, mutta ylitykselle oli asianmukaiset perusteet olemassa.

Terveyskeskuksen vanhan osan ja Selvinlinnan korjaussuunnitelma on pääosin valmiina. Toteutus odottaa kuitenkin palveluverkkoselvitystä.

Positiivisena asiana nähdään energiahankkeiden edistäminen. Kyseessä oli kaksi tuuli- ja kaksi aurinkoenergiaprojektia, jotka ovat valtakunnallisestikin mitattuna merkittäviä hankkeita. Taloudellisesti merkittävä positiivinen asia oli myös Sataedun tontin myyminen, sillä myynnistä saatiin yli 200.000 euron voitto.

Tarkastuslautakunta esitti vuoden 2022 arviointikertomuksessaan, että teknisen lautakunnan alaisia tavoitteita täsmennettäisiin niin, että toteuma on yksiselitteistä ja johdonmukaista raportoida. Tarkastuslautakunta toteaa, että teknisen lautakunnan tavoitteiden asetanta on parantunut ja tavoitteet sekä toteumat ovat olleet yksiselitteisesti arvioitavissa.

5 Konserniyhteisöt ja omistajaohjaus

Kuntalain mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Hallintosäännössä määrätään konsernijohdon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konserniohjauksen tarkoitus on varmistaa myös valtuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapoliittisten linjausten sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen. Tilinpäätöksen mukaan konserniyhtiöiden talouden raportointi yhtiöiden hallituksille ja omistajalle on tapahtunut asianmukaisesti. Myös riskit on raportoitu. Huittisten Lämpö Oy osakkeet myytiin vuonna 2022, joten se ei ole enää Huittisten kaupungin tytäryhtiö

Valtuusto asetti vuositavoitteita tytäryhtiölleen Huittisten Kaupunkiasunnot Oy:lle.

Huittisten Kaupunkiasunnot Oy

Yleisesti tavoitteena oli asuntopoliittisen ohjelman 2021-2025 toteuttaminen.

Vuokrausaste oli 87,7 % 31.12.2023 (2022 94,2 %). Huomioitavaa vuokrausasteen laskussa on kuitenkin, että vapaana olevista asunnoista (29kpl) 11kpl oli varattuna ja 9kpl korjattavana.

Suurin tekijä vaihtuvuuteen on ollut asukkaiden ikä ja ukrainalaisten muuttaminen pois SPR:n vuokraamista asunnoista. Asuntokantaa on vähennetty 20 asunnolla myymällä yksi

kerrostalo ja yksi rivitalo. Kohteiden korjaustoimia on tehty suunnitellusti.

Huittisten kaupunkiasunnoille on vuodelta 2023 myönnetty Kauppalehden ”Menestyjät 2023” -sertifikaatti taloudellisen suorituskyvynsä perusteella. Perusteluna on, että tunnuslukuvertailujen perusteella yritys on sijoittunut sekä kaikkien suomalaisten yritysten että oman toimialansa parhaimpien yritysten joukkoon.

Yhtiön tilikauden tulos on positiivinen.

Yhteenveto vuositavoitteiden toteutumisesta

Vain hieman yli puolet (54%) talousarvion 2023 vuositavoitteista arvioidaan toteutuneen. Osittain toteutuneet mukaan laskettuna tavoitteiden toteuma on 65% :ia. Tavoiteasetantaa on edelleen kehitettävä, jotta kaikki toteumat pystytään arvioimaan.

Kaupungin toiminnan tuloksellisuuden arviointi

Tuloksellisuus on yläkäsite tuottavuudelle, tehokkuudelle, työelämän ja asiakaspalvelun laadulle sekä palvelujen vaikuttavuudelle. Toiminnan voidaan sanoa olevan tuloksellista silloin kun asiakkaiden tarpeisiin vastataan kustannustehokkaasti, laadukkaasti ja työssä jaksaminen on hyvällä tasolla.

Tarkastuslautakunta on havaintojensa perusteella nostanut tähän lukuun keskeisimpiä tuloksellisuutta kaupunkitasolla edistäneitä toimenpiteitä sekä tuloksellisuuden kannalta jatkossa kehitettäviä asioita.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2023

Tuloksellisuutta edistäneet toimenpiteet

Talous	Kaupungin taloudellinen tilanne vahvistui tilikaudella.
Kansainväliset lukio-opiskelijat	Lukion kansainvälinen opiskelijahankinta on onnistunut.
Investointihankkeiden edistämisen	Suurimpana uusi koulu, jonka käyttöönotto tapahtuu vuoden 2024 aikana.
Elinvoima ja hyvinvointi	Hyvinvointikoordinaattorin palkkaaminen, jolla on merkittävä rooli alueellisessa yhteistyössä ja ennaltaehkäisevässä toiminnassa poikkihallinnollisesti.
Edunvalvonta	Edunvalvontasuunnitelman valmistuminen vuonna 2023.
Hyvinvointivaliokunta	Kaupunginvaltuusto on 27.3.2023 kokouksessaan hyväksynyt hallintosäännön muutoksen 1.1.2024 alkaen, jolloin toimintansa sivistystoimialan luottamuselimenä aloittaa hyvinvointivaliokunta.
Energiahankkeet	2kpl tuuli- ja 2kpl aurinkoenergiahankkeita.

Tuloksellisuuden kannalta kehitettäviä asioita

Osaavan henkilöstön saatavuus	Valtakunnallinen ongelma, johon paikallisesti pitäisi keksiä ratkaisuja. Hyvällä työnantajakuvalla on merkitystä rekrytointitilanteissa.
Henkilöstön työhyvinvointi	Henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen.
Asukasmäärä vähenee	Toimenpiteet, jotta suunta vaihtuisi.
Kuntalaiskyselyt/asiakastytyväisyysskyselyt	Kyselyjen hyväksikäyttö toiminnan suunnittelussa ja kehittämässä.
Kaupungin talous	Tasapainoinen talous uudessa tilanteessa, kun verotulojen ja valtionosuuksien kehityksen odotetaan olevan heikentymään päin.
Investoinnit	Kaupungilla paljon korjausvelkaa huonokuntoisen infran osalta. Erityisesti viemäriverkostossa on mittavasti korjaustarvetta. Viemäriverkoston korjaustarpeiden osalta pyydetään selvitys tekniseltä toimialalta.
Läpinäkyvyys	Kouluverkkoselvityksestä tiedottamista olisi kaivattu ajantasaisemmaksi ja avoimemmaksi. Kuitenkin samalla täytyy todeta, että keskustelutilaisuuksien järjestäminen on nähty positiivisena asiana, ja lopullinen selvitys on laadittu kattavasti.
Huolenaihe	Laskuttamattoman jäteveden määrä (vuotovedet) on 62 % vuonna 2023, joka kaupungin olisi syytä selvittää.

8. Allekirjoitukset

Huittisissa 2.5.2024

Matti Forsman
puheenjohtaja

Salla Hahko
varapuheenjohtaja

Mervi Suoranta

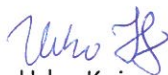
Sirpa Honkanen

Jaakko Petelius

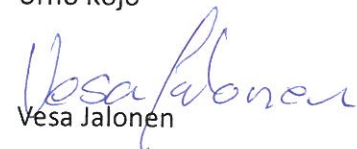
Mika Henttonen

Urho Kojo

Miia Aittomäki

Vesa Jalonen

Tarkastuslautakunnan esitys kaupunginvaltuustolle

Kuntalain 121 §:n mukaan kaupunginhallituksen on annettava valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Tarkastuslautakunta esittää valtuuston päätettäväksi, että

- kaupunginhallitus raportoi niiden tavoitteiden toteumat, joita tarkastuslautakunnalla ei ollut mahdollista arvioida tässä kertomuksessa edellä esitetyin perustein ja että
- kaupunginhallitus ottaa huomioon arviointikertomuksessa esitetyt havainnot seuraavaa talousarviota valmisteltaessa niin, että kaikilla tavoitteilla olisi arvioitavat mittarit.

Huittisten kaupunki
Risto Rytin katu 36
32700 HUITTINEN
p. 02 560 4111
kaupunki@huittinen.fi